

Overijsselse Ombudsman

Dossiernummer 2020 007

RAPPORT

Verzoeker

De heer X, hierna genoemd: verzoeker.
De klacht betreft de gemeente Hengelo.

Datum verzoek

De Overijsselse Ombudsman (OO) ontving het verzoekschrift op 27 januari 2020.

Wat is de klacht?

Verzoeker is van mening dat de gemeente onzorgvuldig is omgegaan met zijn melding en daaropvolgende klacht over discriminatie en intimidatie door zijn leidinggevende, wat hem uiteindelijk, nadat hij hierover een mail had gestuurd aan een aantal personen, zijn baan heeft gekost. De Landelijke Klachtencommissie Ongewenst Gedrag (LKOG) is volgens verzoeker ernstig tekort geschoten in het oppakken en afhandelen van de klacht, die vervolgens op grond van het adviesrapport van de LKOG door de gemeente ongegrond is verklaard. In de afhandelingsbrief heeft de gemeente verwezen naar de Nationale ombudsman, maar verzoeker heeft de klacht terecht ingediend bij de Overijsselse Ombudsman die in deze bevoegd is.

Wat ging aan de klacht bij de OO vooraf?

Verzoeker is werkzaam bij de gemeente Hengelo. Verzoeker geeft aan dat hij gedurende een langere periode geleden heeft onder de wijze waarop zijn leidinggevende hem behandelde. Er was volgens verzoeker sprake van discriminatie en intimidatie. Verzoeker heeft hierover contact gehad met twee vertrouwenspersonen en de bedrijfsarts. De bedrijfsarts heeft een signaal afgegeven bij het (interim) hoofd P&O. Aangezien dit geen verandering opleverde heeft verzoeker op 28 april 2019 een mail gestuurd aan o.a. de burgemeester en de gemeentesecretaris waarin hij de situatie meldt. De dag erna heeft verzoeker zich ziek gemeld. Enige dagen later ontvangt verzoeker een brief van de gemeentesecretaris met de mededeling dat hem buitengewoon verlof wordt toegekend en hij niet langer toegang heeft tot de gebouwen en middelen van de gemeente Hengelo.

Naar aanleiding van de klacht die verzoeker hier vervolgens over indiende heeft de gemeente hem geadviseerd de LKOG in te schakelen. Deze commissie heeft onderzoek gedaan en heeft een adviesrapport geschreven. De LKOG oordeelt dat de klacht inzake pesten/intimidatie en discriminatie onvoldoende aannemelijk is gemaakt en daarmee ongegrond is. Het advies van de LKOG is door de gemeente overgenomen, zoals uit klachtafhandelingsbrief van 15 januari 2020 blijkt.

Verzoeker is van mening dat de gemeente niet zorgvuldig heeft gehandeld en dat het onderzoek van de LKOG tekort is geschoten, omdat belangrijke getuigen niet zijn gehoord.

Overijsselse Ombudsman

Onderzoek OO

De OO heeft met verzoeker telefonisch contact gehad over de klacht. Vervolgens is de klacht voorgelegd aan de gemeente. De OO heeft naar aanleiding van de afhandeling van de klacht door de gemeente aanvullende vragen gesteld aan de gemeente. De OO constateert namelijk dat de LKOG in haar advies over de klacht, onder het kopje 'Overwegingen ten aanzien van de feiten', op een aantal punten kritisch is over de handelwijze van de gemeente in deze zaak. De gemeente heeft het advies overgenomen maar heeft niet gereflecteerd op deze aandachtspunten.

Reactie van de gemeente op de vragen van de OO.

- Welke lessen zijn geleerd voor de toekomst?

De constatering van de commissie dat de signalen over ongewenst gedrag van klager niet effectief zijn afgehandeld herken ik niet. Ik vind het wel vervelend dat klager dit op die manier heeft ervaren. Om dit in de toekomst te vermijden zullen wij nog duidelijker communiceren hoe en door wie een afgegeven signaal opgepakt wordt en welke (afhandel)termijnen daarbij horen.

Bij het nemen van een besluit, zoals het toekennen van buitengewoon verlof, weegt het college om het juiste besluit te kunnen nemen alle bij de situatie betrokken aspecten tegen elkaar af. Het feit dat de mail van klager kort voor het moment van verlening van buitengewoon verlof is verstuurd is weliswaar toevallig maar heeft niets te maken met het besluit hem dit verlof te verlenen. Dat besluit, en het moment waarop het besluit genomen werd, was gebaseerd op een afweging van de betrokken belangen. De situatie op de afdeling was dusdanig nijpend dat wij ons genoodzaakt zagen om per direct het besluit te nemen klager met buitengewoon verlof te sturen ondanks het feit dat klager op dat moment met ziekteverlof was. Dit maakte dat een toelichtend gesprek op dat moment niet tot de mogelijkheden behoorde. Wij zullen ervoor waken dat wij in de toekomst een zorgvuldige belangenafweging (blijven) borgen en hierover helder communiceren.

- Wat is de reden dat hierover niets is vermeld in de brief aan verzoeker?

Het college heeft het advies, en daarmee het rapport, van de klachtencommissie onverkort overgenomen. Dat staat duidelijk in de afdoeningsbrief die klager heeft ontvangen. Bij het in die brief vervatte besluit betreft het college het advies van de klachtencommissie. De Klachtenregeling ongewenst gedrag voor de decentrale overheid die in dit geval van toepassing is, schrijft voor wat er in een dergelijke afdoeningsbrief moet worden opgenomen (artikel 10). In onze ogen is het een voldoende motivering van de afdoeningsbrief te stellen dat het college het advies (en dus het rapport) overneemt. Alleen als het college het advies niet zou onderschrijven zou een aanvullende motivering nodig zijn geweest. In onze ogen hoeft in de afdoeningsbrief aan klager dus niet toegelicht te worden welke lessen de gemeente voor de toekomst uit de afhandeling van zijn klacht trekt.

- Zo er (nog) niets is gedaan met deze overwegingen, vernemen wij graag welke lessen de gemeente alsnog daaruit wil trekken.

Voor deze vraag verwijst ik u naar de eerste bullet.

- Daarnaast ontvangen wij graag een toelichting op de mededeling van de gemeente in de brief van 15 januari dat de gemeentesecretaris de contactpersoon van verzoeker zal zijn in verband met zijn re-integratie. Het college heeft in de brief van 15 januari niet aangegeven waarom hiertoe is besloten. In het licht van hetgeen de Klachtencommissie daarover heeft gezegd in het advies, roept dit bij ons vragen op. Wij horen graag wat de overwegingen

Overijsselse Ombudsman

van de gemeente zijn om op dit punt af te wijken van het advies van de Klachtencommissie.

De klachtencommissie stelt het volgende: "Klager mag geen nadeel ondervinden van het signaleren en melden van ongewenst gedrag. In het vervolgtraject is het bieden van voldoende onafhankelijke ondersteuning noodzakelijk om klager zodoende een eerlijke kans te geven op een nieuwe start". De interne contactpersoon is altijd iemand in de lijn. Normaliter is dit de direct leidinggevende. De direct leidinggevende van klager is de heer A., aangeklaagde. Nu het niet mogelijk is dat de direct leidinggevende contactpersoon is, is de eerstvolgende in de lijn contactpersoon, en dat ben ik (red. gemeentesecretaris). Alle begeleiding van klager wordt echter verzorgd door een extern bureau, niet door mij. Ik ben van mening dat daarmee de onafhankelijkheid is geborgd. Dit is in de brief van 15 januari 2020 ook verwoord.

Wat vindt de OO van de klacht?

De van verzoeker en de gemeente ontvangen informatie is voor de OO voldoende om een oordeel te kunnen geven over de klacht.

Voor de OO is er geen aanleiding om nader in te gaan op de vraag of sprake is geweest van discriminatie en intimidatie. Het rapport van de LKOG is een uitgebreid en compleet adviesrapport.

Verzoeker geeft aan dat belangrijke getuigen niet zijn gehoord bij de totstandkoming van het rapport van de LKOG. Verzoeker doelt hierbij op de vertrouwenspersonen en de bedrijfsarts. Deze personen hebben weliswaar gesproken met verzoeker over de situatie, maar zij zijn geen getuige geweest en zouden daarom alleen wat hen door verzoeker is verteld kunnen bevestigen.

Ook gelet op de inmiddels gesloten vaststellingsovereenkomst tussen verzoeker en de gemeente heeft een aanvullend of nieuw onderzoek door de OO geen meerwaarde.

De gemeente geeft in de klachtafhandelingsbrief van 15 januari 2020 aan dat zij het advies van de LKOG volgt en de klacht ongegrond verklaart.

Nu het rapport in zijn geheel wordt overgenomen door de gemeente, had verzoeker volgens de OO echter wel mogen verwachten dat er gereflecteerd zou zijn op de aandachtspunten die in het rapport staan.

Uit de reactie van de gemeente op de vragen van de OO blijkt enerzijds dat de gemeente het advies en daarmee het rapport van de LKOG onverkort heeft overgenomen, maar anderzijds dat de gemeente zich niet herkent in de constatering van de LKOG dat signalen van klager over ongewenst gedrag niet effectief zijn afgehandeld. Dit is naar mening van de OO tegenstrijdig.

De gemeente geeft aan dat ze van mening is dat in de afdoeningsbrief niet toegelicht hoefde te worden welke lessen getrokken zijn uit de afhandeling van de klacht. De OO deelt deze opvatting niet, omdat een belangrijk aspect van klachtbehandeling is dat een organisatie leert van klachten. Daarbij kan het delen van leerpunten bijdragen aan een stukje herstel van vertrouwen, wat een tweede belangrijk aspect van klachtbehandeling is.

Op de vraag van de OO over de overwegingen van de gemeente bij de keuze van de gemeentesecretaris als contactpersoon in het kader van de re-integratie, herhaalt de gemeentesecretaris hetgeen ook in de klachtafhandelingsbrief staat. Hij is van mening dat de onafhankelijkheid is geborgd, omdat de begeleiding wordt verzorgd door een extern bureau. De OO vraagt zich, ook gezien de opmerkingen die de LKOG hierover maakt, af of het niet beter was geweest dat vooraf aan verzoeker was gevraagd of hij deze mening van het

Overijsselse Ombudsman

gemeentebestuur deelt of dat hij voorkeur zou hebben voor een begeleider die geen enkele betrokkenheid heeft gehad bij de hele voorgaande klachtenprocedure.

Conclusie

De OO ziet geen reden om te veronderstellen dat de LKOG de klacht niet zorgvuldig heeft behandeld.

Wel is de OO van oordeel dat de gemeente niet zorgvuldig heeft gehandeld bij de afhandeling van de klacht wat betreft het niet benoemen van de aandachtspunten/ leerpunten die de LKOG aan de orde stelt. Hierdoor is de behoorlijkheidsnorm 'goede motivering' geschonden.

Aldus vastgesteld door de Overijsselse Ombudsman op 28 april 2020.

Piet Jansen
Voorzitter

Monique Knigge
Onderzoeker/rapporteur